

Ronald Brautigam

Pianosonates van Beethoven
een integrale uitvoering op fortepiano

DE GRONINGSCH E MUZIEKVEREENIGING

MUSICA ANTIQUA NOVA

Pianosonates van Beethoven

gespeeld door

Ronald Brautigam

De Groningsche Muziekvereniging en Musica Antiqua Nova presenteren samen een zeer bijzonder project. De internationaal befaamde pianist Ronald Brautigam geeft een integrale uitvoering van de 32 pianosonates van Beethoven op authentieke fortepiano's. De concerten vinden afwisselend plaats in de Kleine Zaal van de Oosterpoort en de Lutherse Kerk. Tijdens zes concerten, verdeeld over twee seizoenen, zal Brautigam de sonates spelen in min of meer chronologische volgorde. Hij gebruikt daarbij drie verschillende fortepiano's die aansluiten bij de opeenvolgende fasen in de ontwikkeling van Beethovens oeuvre.

De pianosonates van Beethoven vormen een universum vol contrasten. In tegenstelling tot de sonates van andere Weense meesters als Haydn en Mozart, lijkt bij Beethoven niet één sonate op zijn voorganger. Beethovens sonates weerspiegelen de stormachtige ontwikkeling van de fortepiano, die toen voornamelijk in Wenen plaatshad. De immer expansieve Beethoven zocht naar de grenzen van de nieuwe fortepiano's die hem werden aangeboden. Zo beïnvloedde hij weer de pianobouwers. Er was dus sprake van een wisselwerking.

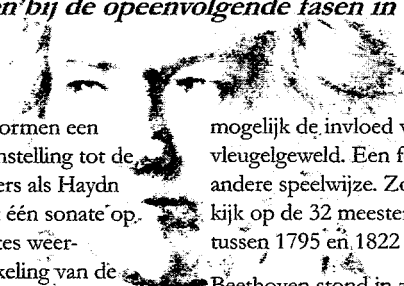
Het bereik van de fortepiano groeide tijdens Beethovens leven van 5 naar 6 octaven; ook de toon werd krachtiger. Toch gaapt er een wijde kloof tussen de klank van Beethovens fortepiano en de klank van een moderne piano. De fortepiano klinkt in vergelijking transparant en delicaat.

Door drie verschillende authentieke instrumenten te gebruiken, accentueert Brautigam niet alleen de verschillen tussen Beethovens tijdperoden, hij negeert bovendien zoveel

mogelijk de invloed van anderhalve eeuw vleugelgeweld. Een fortepiano eist een geheel andere speelwijze. Zo ontstaat een verrassende kijk op de 32 meesterwerken die Beethoven tussen 1795 en 1822 componeerde.

Beethoven stond in zijn jonge jaren bekend als virtuoos en als snarenbreker, en bespeelde in die tijd onder meer fortepiano's van meesterbouwer Anton Walter. Toen zijn doofheid aan het licht trad, kreeg hij van bouwer Graf een speciaal voor hem vervaardigde, extra luide fortepiano. Ook toen zal er nog wel eens een snaar gesneuveld zijn. De fraaie Broadwood fortepiano die hem vanuit Engeland werd geschonken, heeft hij waarschijnlijk nauwelijks bespeeld. Zijn laatste sonate had hij toen al geschreven.

Vergelijkt men die laatste sonate met zijn eerste, die nog aan zijn leermeester Haydn was opgedragen, dan wordt duidelijk dat geen andere componist ooit een muziekvorm zo'n verbluffende metamorfose heeft doen ondergaan als Beethoven de klassieke sonatevorm.

Concerten

zaterdag 5 februari 2000, Lutherse Kerk, 20.15 uur

Sonate in F Op.10 nr.2 • Sonate in G Op.49 nr.2 • Sonate in Es Op.7 • Sonate in E Op.14 nr.1 •
Sonate in G Op.14 nr.2 • Sonate in C Op.2 nr.3

donderdag 6 april 2000, Kleine Zaal Oosterpoort, 20.15 uur

Sonate in D Op.28 'Pastorale' • Sonate in Es Op.31 nr.3 • Sonate in As Op.26 • Sonate in Es Op.27 nr.1
'Quasi una Fantasia' • Sonate in cis Op.27 nr.2 'Quasi una Fantasia' (Mondschein)

zaterdag 6 mei 2000, Lutherse Kerk, 20.15 uur

Sonate in Bes Op.22 • Sonate in F Op.54 • Sonate in d Op.31 nr.2 'Der Sturm' • Sonate in G Op.31 nr.1 •
Sonate in f Op.57 'Appassionata'

vrijdag 6 oktober 2000, Kleine Zaal Oosterpoort, 20.15 uur

Sonate in f Op.2 nr.1 • Sonate in A Op.2 nr.2 • Sonate in c Op.10 nr.1 • Sonate in g Op.49 nr.1 •
Sonate in D Op.10 nr.3 • Sonate in c Op.13 'Pathétique'

zaterdag 28 oktober 2000, Lutherse Kerk, 20.15 uur

Sonate in Es Op.81a 'les Adieux' • Sonate in Fis Op.78 • Sonate in C Op.53 'Waldstein' •
Sonate in G Op.79 • Sonate in Bes Op.106 'Hammerklavier'

donderdag 18 januari 2001, Kleine Zaal Oosterpoort, 20.15 uur

Sonate in e Op.90 • Sonate in A Op.101 • Sonate in E Op.109 • Sonate in As Op.110 • Sonate in c Op.111

Fortepiano's

- kopie van een 5-oktaafs Walter piano (1795)
- kopie van een 6-oktaafs Walter piano (1803)
- vroeg-romantische Weense vleugel (Fritz of Lagrassa, ca. 1820) uit de collectie van Edwin Beunk